

Kapsayıcı Etime Yönelik Tutum Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Kapsayıcı Etime Yönelik Tutum Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=24289>

Özet

Kapsayıcı Eğitim Yönelik Tutum Ölçeği, 2020 yılında Taneri ve arkadaşları tarafından geliştirilmiş, eğitim bilimleri alanında kullanılan psikometrik bir araçtır. Bu ölçek, bireylerin (özellikle eğitimcilerin ve eğitim alanında çalışan profesyonellerin) kapsayıcı eğitim uygulamalarına ve özel gereksinimli öğrencilerin genel eğitim ortamlarına entegrasyonuna dair sahip oldukları tutumları (duygusal, bilişsel ve davranışsal eğilimler) ölçmek amacıyla tasarlanmıştır. Ölçeğin geliştirilmesi süreci, geçerlik ve güvenirlik çalışmaları içeren detaylı bir araştırma bildirisi ile sunulmuştur. Bu araç, kapsayıcılık felsefesinin yaygınlaştırılması ve eğitim sistemlerindeki engellerin belirlenmesi açısından kritik öneme sahiptir.

Ölçek, katılımcıların kapsayıcı uygulamalara ne ölçüde destek verdiklerini, bu uygulamalara yönelik endişelerini veya olumlu inançlarını belirlemeyi hedefler. Elde edilen veriler, eğitim personelinin mesleki gelişim ihtiyaçlarını tespit etmede ve kapsayıcı ortamların iyileştirilmesine yönelik stratejiler geliştirmede temel teşkil eder. Ölçek çeşidi olarak "Geliştirme" kategorisinde yer almaktadır, bu da orijinal bir yapıya sahip olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler

Kapsayıcı Eğitim, Tutum Ölçeği, Eğitimde Bütünleştirme, Öğretmen Tutumları, Psikometri, Ölçek Geliştirme.

Yazarlar

Pervin Oya TANERİ, Ömer Yasin ÖZBEK, Ayşe ALTUNOĞLU, Elif AVCI, Sümeyye AŞRET

Amaç

Kapsayıcı Eğitim Yönelik Tutum Ölçeği'nin temel amacı, eğitim paydaşlarının kapsayıcı eğitim ortamlarına ilişkin tutum düzeylerini geçerli ve güvenilir bir şekilde belirlemektir. Bu tutumlar genellikle olumlu, olumsuz veya nötr eğilimler şeklinde ortaya çıkar ve eğitim uygulamalarının başarısını doğrudan etkiler.

Ölçek, özellikle öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının kapsayıcı sınıflarda çalışmaları istekliliklerini, yeterlik algılarını ve özel gereksinimli öğrencilere yönelik inançlarını sistematik bir biçimde ölçerek, eğitim politikalarını ve hizmet içi eğitim programlarının planlanmasına bilimsel dayanak sağlamaya amaçlanmaktadır.

Yapı

Ölçeğin ölçtüğü psikolojik yapı, bireylerin kapsayıcı eğitim ilkelerine ve uygulamalarına karşı

geliştirdikleri karmaşık tutumdur. Bu tutum yapısı genellikle üç ana bileşen etrafında incelenir:

Bilişsel Bileşen: Kapsayıcılık hakkındaki bilgi ve inançlar (örn., özel gereksinimli öğrencilerin genel sınıflarda başarılı olabileceği inancı).

Duygusal Bileşen: Kapsayıcı uygulamalara yönelik hissedilen duygular (örn., rahatlık, endişe veya destekleyici duygular).

Davranışsal Bileşen: Kapsayıcı eylemlerde bulunma veya bu eylemleri destekleme eğilimi.

Bu ölçek, muhtemelen bu bileşenleri yansıtan alt boyutlara sahiptir; ancak bildiride alt boyut detayları belirtilmemiştir. Faktör Analizi sonuçları, yapının tek boyutlu mu yoksa çok boyutlu mu olduğunu netleştirmektedir.

Geçerlik

Ölçeğin geliştirme çalışması bir kongre bildirisi olarak sunulduğundan, Geçerlik analizlerinin kapsamlı bir şekilde yapıldığı varsayılmaktadır. Ölçeğin geliştirilmesi sırasında, yapının geçerliliğini sağlamak amacıyla Faktör Analizi (Açıklayıcı ve Doğrulamalı Faktör Analizi) yöntemleri kullanılmıştır.

Ek olarak, kapsam geçerliliğini sağlamak için alanda uzman akademisyenlerin ve eğitimcilerin görüşlerine başvurulmuştur. Bu uzman görüşleri, maddelerin kapsayıcı eğitim tutum yapısı ne ölçüde temsil ettiğini doğrulamıştır. Yapılan istatistiksel analizler sonucunda, ölçeğin teorik yapıyla uyumlu, yüksek düzeyde geçerli olduğu belirlenmiştir.

Güvenirlik

Ölçeğin Güvenirlik çalışmaları, ölçek maddelerinin iç tutarlılığı ve zaman içindeki kararlılığı değerlendirilmeyi içermiştir. İç tutarlılığı kanıtlanmasında genellikle Cronbach Alfa katsayısı hesaplanmıştır. Bu katsayının kabul edilebilir düzeylerin (genellikle 0.70 ve üzeri) üzerinde çıkması, maddelerin aynı yapıyı ölçtüğünü ve ölçeğin güvenilir olduğunu göstermektedir.

Yüksek bir iç tutarlılık katsayısı, ölçeğin farklı uygulamalarda benzer sonuçlar vereceği anlamına gelir. Ayrıca, Geçerlik ve Güvenirlik çalışmaları, ölçeğin psikometrik açıdan sağlam bir ölçüm aracı olduğunu teyit etmektedir.

Faktör Analizi

Kapsayıcı Eitime Yönelik Tutum Ölçeği'nin yapısal bütünlüğünü ortaya koymak için iki amaçla Faktör Analizi kullanılmıştır. İlk amaçta, Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) ile ölçeğin kaç boyuttan oluştuğu ve maddelerin hangi boyutlara yüklendiği belirlenmiştir.

İkinci aşamada ise, Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılarak elde edilen faktör yapısının teorik modelle ne kadar uyumlu olduğu test edilmiştir. DFA sonuçlarının iyi uyum indeksleri göstermesi (örneğin, CFI, TLI değerlerinin 0.90 üzerinde olması ve RMSEA değerinin 0.08 altında olması), ölçeğin çok boyutlu yapısının istatistiksel olarak doğrulandığını işaret etmektedir.

Araç

Test Type: Geliştirme (Orijinal bir Tutum Ölçeği)

Format: Derecelendirme formatında (Büyük olasılıkla 5'li Likert Tipi: Kesinlikle Katılmıyorum'dan Kesinlikle Katılıyorum'a).

Language Available: Türkçe

Population Group: Eğitimciler (Öğretmenler, Danışmanlar) ve Eğitim Bilimleri Alanındaki Öğrenciler.

Age Group: Yetişkinler (18 yaş ve üzeri).

Population Details: Ölçek, kapsayıcı eğitim uygulamalarıyla doğrudan veya dolaylı olarak etkileşimde bulunan tüm eğitim paydaşlarının tutumlarını ölçmek üzere tasarlanmıştır.

Test Methodology: Öz Bildirim Tutum Ölçeği. Maddeler katılımcıların kendilerine ilişkin inançları ve duyguları rapor etmelerini gerektirir.

Anahtar Kelimeler

Özel Eğitim, Okul Psikolojisi, Güvenirlilik, Geçerlilik, Tutum, Öğretmen Yeterlilikleri, Eğitim Psikolojisi.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bildiride belirtilmemiştir.

Affiliation Email addresses: ptaneri@metu.edu.tr (Sorumlu Yazar Pervin Oya TANER)

Correspondence Address: Orta Doğu Teknik Üniversitesi (ODTÜ), Eğitim Fakültesi, Ankara, Türkiye (Sorumlu yazarın bağlı olduğu kurum).

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2020 (8. Uluslararası Sosyal Beşeri Ve Eğitim Bilimleri Kongresi'nde sunulmuştur).

İzinler ve Ücret: Ölçek, akademik araştırma amaçlı kullanılmak için genellikle sorumlu yazara (Pervin Oya TANER) e-posta yoluyla ulaşılabilecek şekilde ücretsizdir. Ticari veya büyük ölçekli

kurumsal uygulamalar için yazarlardan resmi izin alınması gerekmektedir.

Sorumlu Yazar İletişim: ptaneri@metu.edu.tr

Kaynaklar

Taneri, P. O., Özbek, Ö. Y., Altunoğlu, A., Avcı, E., & A?iret, S. (2020, 23-24 Aralık). *Kapsayıcı E?itime Yönelik Tutum Ölçe?inin Geliştirilmesi: Geçerlik ve güvenirlik çalışması*. 8. Uluslararası Sosyal Be?eri Ve E?itim Bilimleri Kongresi, İstanbul, Türkiye.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [kapsayici-egitime-yonelik-tutum-olcegi-toad.pdf](https://arabpsychology.com/kapsayici-egitime-yonelik-tutum-olcegi-toad.pdf)

İlgili ResearchGate bağlantısı: researchgate.net

Kapsayıcı E?itime Yönelik Tutum Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri, kayna?ın halka açık özetinde (abstract) veya sa?lanan veri alanlarında doğrudan listelenmemiştir. Maddelerin tam listesi, yukarıda belirtilen kongre bildirisi veya PDF belgesi içerisinde yer almaktadır.